

ETELÄ-KARJALAN SÄÄSTÖPANKKI

TASEKIRJA 2013

Yritys- ja yhteisötunnus: 0162211-9
Postiosoite: Valtakatu 32, 53100
Lappeenranta
Käyntiosoite: Valtakatu 32, Lappeen-
ranta
Kotipaikka: Lappeenranta

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2013

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2013	1
Pankin liiketoiminta	1
Tulos	2
Tase	3
Konsernitilinpäätös	7
Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot	7
Vakavaraisuuden hallinta	7
Riskienhallinta	10
Hallinto ja henkilöstö	15
Yhteiskuntavastuu	17
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat.....	17
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2014.....	17
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	17
Tunnuslukujen laskentakaavat	18
Tilinpäätös	19
Etelä-Karjalan Säästöpankin tuloslaskelma.....	19
Etelä-Karjalan Säästöpankin tase.....	20
Etelä-Karjalan Säästöpankin rahoituslaskelma	22
Liitetiedot	23
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	62
Tilinpäätösmerkintä	62
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	64

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2013

Etelä-Karjalan Säästöpankki on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1875. Vuosi 2013 oli pankin 138. toimintavuosi. Pankki toimii Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Etelä-Savon alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 50 000. Pankilla on yhteensä 12 konttoria. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät Internet-pankkia, palveluautomaatteja ja käteisautomaatteja. Itsepalvelun osuus asiakkaiden kaikista peruspalvelutapahtumista vuonna 2013 oli 95,1 prosenttia.

Pankin liiketoiminta

Etelä-Karjalan Säästöpankin liiketoiminnan kasvu ja tuloskehitys jatkuivat odotusten mukaisesti tilikauden aikana.

Etelä-Karjalan Säästöpankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2013 lopussa oli 52,1 miljoonaa euroa. Aktia Hypoteekkipankki ei ole katsauskaudella myöntänyt uusia asuntoluottoja, vaan uuslainananto tapahtuu pankkien omista taseista. Pankilla on jälleenerahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin. Jälleenerahoitusvelvoite toteutetaan pitkäaikaisena vakuudettomana seniorluottona Aktia Hypoteekkipankille. Luoton määrä on sidoksissa välitettyjen luottojen määrään. Määrä tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot ja SEB:n rahastot ja indeksilainat. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 65,2 miljoonaa euroa.

Pankin välittämät eläke- ja henkivakuutus tuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Henkivakuutusosakeyhtiö Duo. Säästöpankkien ja Lähivakuutuksen aiemmin puoliksi omistama Henkivakuutusosakeyhtiö Duo siirtyi helmikuussa 2013 kokonaan Säästöpankkien omistukseen. Säästöpankkiryhmä ja LähiTapiola-ryhmä allekirjoittivat tammikuun 2013 lopussa sopimuksen yhteistyösopimuksen päättymisestä. Kesä-heinäkuun vaihteessa Duo luovutti koko riskihenkivakuutuskannan LähiTapiola-ryhmälle. Järjestelyillä ei ole merkittävää vaikutusta Duon toimintaan.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oy:n (entinen ACH Finland Oy) maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Kesäkuussa Säästöpankkeja edustava Säästöpankkien Holding myi osuutensa maksukeskus Bonum Pankki Oy:stä POP Pankkiliitolle. Bonum Pankki jatkaa toimintaansa Säästöpankkien, POP Pankkien sekä Aktia Pankin maksujenvälittäjänä siihen asti, että Säästöpankkien ja POP Pankkien maksuliike siirtyy niiden omiin keskusluottolaitoksiin.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun. Toukokuussa Säästöpankit avasivat vakuutusten verkkokaupan. Verkkokaupasta saa tavallimmat henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalvelut. Vakuutuksenantajana toimii Suomen Vahinkovakuutus.

Säästöpankkien kumppani Aktia Pankki ilmoitti tammikuussa päättävänsä Säästöpankkien keskusluottolaitospalvelut vuoden 2015 alussa. Säästöpankit ja Itella allekirjoittivat maaliskuussa aiesopimuksen osakekaupasta, jolla Säästöpankit ostivat Itella Pankin koko osakekannan. Kauppa toteutettiin huhtikuussa. Kesäkuussa pankin viralliseksi nimeksi rekisteröitiin Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oy – Sparbankernas Centralbank Finland Ab – Central Bank of Savings Banks Finland Ltd.

Tulos

Etelä-Karjalan Säästöpankin liikevoitto oli 8,3 miljoonaa euroa (7,1 miljoonaa euroa vuonna 2012). Liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 17,4 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuokeskiarvosta muodostui 1,4 prosenttia (1,2). Pankin kulu-tuotto -suhde oli 55,1 prosenttia (58,1).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2013	01-12/2012	Muutos-% *)	01-12/2011	Muutos-% **)
Korkokate	11 186	12 765	-12,4	12 831	-0,5
Nettopalkkiotuotot	4 947	4 395	12,6	3 871	13,5
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-19	-185	89,5	-614	69,8
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	-200	-1 231	...	521	...
Muut tuotot	3 427	1 526	...	1 318	15,8
Tuotot yhteensä	19 340	17 270	12,0	17 926	-3,7
Henkilöstökulut	-4 313	-4 168	3,5	-4 095	1,8
Muut hallintokulut	-4 342	-4 128	5,2	-3 928	5,1
Muut kulut	-2 000	-1 742	14,8	-1 782	-2,2
Kulut yhteensä	-10 656	-10 038	6,2	-9 804	2,4
Kulu-tuotto -suhde	55,10	58,12		54,69	
Arvon alentumistappiot luotoista	-378	-158	...	-592	-73,3
Liikevoitto	8 307	7 075	17,4	7 530	-6,0
Tilikauden voitto	6 577	5 873	12,0	5 440	8,0
*) Muutos 2013-2012					
**) Muutos 2012-2011					

Pankin korkokatteeksi muodostui 11,2 miljoonaa euroa (12,8). Korkokate pieneni 12,4 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saadut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 2,0 miljoonaa euroa (2,3).

Korkotuottojen määrä oli 12,9 miljoonaa euroa (16,2), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 20,4 prosenttia. Korkokulut olivat 1,7 miljoonaa euroa (3,4). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauden verrattuna 1,7 miljoonaa euroa.

Nettopalkkiotuotot olivat 4,9 miljoonaa euroa (4,4). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 5,7 miljoonaa euroa (5,2) ja palkkiokulujen 0,8 miljoonaa euroa (0,8). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 1,0 miljoonaa euroa (0,9), josta välitetyistä kiinnitysluotto pankin luotoista saadut palkkiot olivat 0,1 miljoonaa euroa (0,1) ja muista välitetyistä tuotteista 0,8 miljoonaa euroa (0,8). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 1,2 miljoonaa euroa (1,1), palkkiot maksuliikenteestä 2,9 miljoonaa euroa (2,5) ja palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 0,4 miljoonaa euroa (0,3). Palkkiokulut olivat viime vuoden tasolla.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat -0,2 miljoonaa euroa (-1,2). Tästä myyntivoitot- ja tappiot netto oli 0,1 miljoonaa euroa (-0,1). Erään sisältyy myös käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirrettyjä arvonalentumistappioita 0,3 miljoonaa euroa (-1,1).

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 3,4 miljoonaa euroa (1,5). Saadut osingot olivat 0,6 miljoonaa euroa (0,6). Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 2,1 miljoonaa euroa (0,6). Sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin sisältyy 1,9 miljoonan euron myyntivoitto. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 0,8 miljoonaan euroon (0,3).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 4,3 miljoonaa euroa (4,2), mikä oli 3,5 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 5,2 prosenttia, 4,3 miljoonaan euroon (4,1). Muut kulut, 2,0 miljoonaa euroa (1,7), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 0,2 miljoonaa euroa (0,2). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 17,6 prosenttia, 1,8 euroon (1,5). Liiketoiminnan muiden kulujen kasvun aiheutti alkuvuodesta voimaan astunut väliaikainen pankkivero.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 0,4 miljoonaa euroa (0,2), jossa kasvua edellisvuodesta oli 0,2 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 0,6 miljoonaa euroa (0,4). Arvonalentumisten palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista saatiin 0,2 miljoonaa euroa (0,2).

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2013 aikana 1,5 prosenttia ja oli vuoden lopussa 614,9 miljoonaa euroa (605,7). Taseessa olevien luottojen määrä oli 475,5 miljoonaa euroa. Talletusten määrä oli 479,0 miljoonaa euroa.

Etelä-Karjalan Säästöpankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2013	31.12.2012	Muutos-% **)	31.12.2011	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	475 518	456 028	4,3	441 125	3,4
Luotot	475 488	456 000	4,3	441 097	3,4
Muut saamiset	30	28	7,2	28	-0,2
Sijoitukset	131 878	139 314	-5,3	158 570	-12,1
Saamiset luottolaitoksilta	46 168	70 811	-34,8	103 429	-31,5
Saamistodistukset	29 903	30 773	-2,8	17 850	72,4
Osakkeet ja osuudet	41 764	19 520	...	19 178	1,8
Kiinteistöt	14 043	18 211	-22,9	18 113	0,5
Johdannaisopimukset	2 391	4 403	-45,7	4 320	1,9
Johdannaisopimukset vastaavaa	2 391	4 403	-45,7	4 320	1,9
Yleisön talletukset *)	478 992	473 675	1,1	484 830	-2,3
Velat luottolaitoksille	521	255	...	197	29,6
Oma pääoma	110 877	104 709	5,9	97 252	7,7
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17 691	18 226	-2,9	18 888	-3,5
ROA %	1,0	0,8		0,9	
Omavaraisuusaste	20,2	19,5		18,3	
Vakavaraisuussuhde	35,45 %	34,90 %		34,57 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2013-2012					
***) Muutos 2012-2011					

Luotonanto

Etelä-Karjalan Säästöpankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 527,6 miljoonaa euroa (517,2). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 475,5 miljoonaa euroa (456,0) sekä pankin välittämät Aktia Hypoteekkipankin kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 52,1 miljoonaa euroa (61,2). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 0,5 miljoonaa euroa (0,6).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 136,3 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 10,4 miljoonaa euroa eli 2,0 prosenttia.

Järjestämättömät saamiset olivat 3,8 miljoonaa euroa (4,7) eli 0,8 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömien saamisten määrä oli 0,8 prosenttia (1,0) pankin taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 9,6 miljoonaa euroa (15,6) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Muihin takauksiin sisältyvät pankin antamat omavelkaiset takaukset omasta ja muiden säästöpankkien puolesta, Aktia Pankki Oyj:lle liittyen pankkien tekemään maksuliiketilisopimukseen ja Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle liittyen välitetystä kiinnitysluotoista mahdollisesti aiheutuvien tappioiden korvaamiseen.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 14,5 miljoonaa euroa (16,3) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 2.9.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 46,2 miljoonaa euroa (70,8). Määrä oli 24,6 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 29,9 miljoonaa euroa (30,8), mikä on 2,8 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 41,8 miljoonaa euroa (19,5). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 12,6 miljoonaa euroa (10,1) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 29,2 miljoonaa euroa (9,4). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 14,0 miljoonaa euroa (18,2). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 6,2 miljoonaa euroa (6,2) ja sijoituskiinteistöjen arvo 7,8 miljoonaa euroa (12,0). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 2.8.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 0,2 miljoonalla eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparrannusmenoja. Vuoden 2013 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita ja kiinteistöjä 3,4 miljoonan euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 1,9 miljoonan euron nettomääräinen myyntivoitto. Pankki purki tilikaudella arvonkorotuksia 0,7 miljoonalla eurolla (0,0) ja kirjasi arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä -0,3 miljoonaa euroa (0,0).

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 2,4 miljoonaa euroa (4,4), joka muodostui rahavirtaa suojaavista johdannaisista. Rahavirran suojauksella pankki suojaasi vaihtuvakorkoisen antolainauksen tulevaa korkovirtaa, jossa suojausinstrumenttina olivat korko-optiot.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 2.5. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 479,0 miljoonaa euroa (473,7). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 5,3 miljoonaa euroa eli 1,1 prosenttia.

Talletukset käyttö- ja säästämisileillä kasvoivat vuoden aikana 16,7 miljoonaa euroa eli 4,5 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 390,8 miljoonaa euroa (374,1). Sijoittamis- ja

asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 11,3 miljoonaa euroa eli 11,4 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 88,2 miljoonaa euroa (99,6).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille. Velat luottolaitoksille olivat 0,5 miljoonaa euroa (0,3).

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 110,9 miljoonaa euroa (104,7). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 6,2 miljoonaa euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 2,8 miljoonaa euroa (2,5). Määrä koostui rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksesta 1,2 miljoonaa euroa (2,6) ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 1,6 miljoonaa euroa (-0,1).

Tilinpäätössiirtoja ovat vapaaehtoiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 17,7 miljoonaa euroa (18,2). Tästä luottotappiovaraus oli 17,7 miljoonaa euroa (18,2). Vuonna 2013 luottotappiovarausta purettiin -0,5 miljoonaa euroa (purettiin -0,7 miljoonaa euroa), jonka jälkeä varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,6 prosenttia saamisista. Varauksesta 5,9 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon.

Konsernitilinpäätös

Etelä-Karjalan Säästöpankki ei laadi konsernitilinpäätöstä. Pankin tytäryhtiöt on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle, koska ne ovat luottolaitoslain 155 §:n 3 momentissa tarkoitettuja pieniä tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot

Etelä-Karjalan Säästöpankki kuuluu jäsenenä Säästöpankkien Vakuusrahastoon. Vakuusrahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto on velaton. Rahasto ei ole tehnyt vuoden aikana uusia tukipäätöksiä. Rahastolla on varoja 24 milj. euroa (23). Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa pankki ei kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen pankin veloista tai sitoumuksista.

Lisäksi säästöpankki kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 tuhanteen euroon saakka. Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 0,2 miljoonaa euroa. Etelä-Karjalan Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Vakavaraisuuden hallinta

Etelä-Karjalan Säästöpankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit

kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Säästöpankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus, joka myös määrittelee toimintaan liittyvät riskirajat. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Etelä-Karjalan Säästöpankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuositarkastuksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Etelä-Karjalan Säästöpankin omat varat yhteensä olivat 118,0 miljoonaa euroa (110,0), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 26,6 miljoonaa euroa (25,2). Ensisijaisten omien varojen määrä oli 118,0 miljoonaa euroa (110,2). Toissijaiset omat varat olivat 0,0 miljoonaa euroa (-0,1).

Pankin vakavaraisuussuhde nousi vuoden aikana 0,55 prosenttiyksikköä 35,45 prosenttiin. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 35,45 % (34,94 %).

VAKAVARAISUUSLASKELMA		
Omat varat	2013	2012
Ensisijaiset omat varat ennen vähennyksiä	122 245	115 974
Vähennykset ensisijaisista omista varoista	-4 248	-5 819
Ensisijaiset omat varat yhteensä	117 997	110 156
Toissijaiset omat varat ennen vähennyksiä	1 616	-123
Ylemmät toissijaiset omat varat	1 616	-123
Vähennykset toissijaisista omista varoista	-1 616	0
Toissijaiset omat varat yhteensä	0	-123
Omat varat yhteensä	117 997	110 033
Kokonaisvastuut yhteensä	633 454	632 206
Riskipainotetut vastuut		
Luotto- ja vastapuoliriski	291 847	281 292
Taseessa olevat erät	285 740	272 826
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	5 575	7 515
Johdannaiset	532	951
Operatiivinen riski	36 275	33 980
Markkinariski	4 697	0
Valuuttariski	4 697	0
Riskipainotetut vastuut yhteensä	332 819	315 273
Omien varojen vähimmäisvaatimus	26 626	25 222
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	91 372	84 811
Vakavaraisuussuhde (%)	35,45 %	34,90 %
Ensisijaisten omien varojen suhde (%)	35,45 %	34,94 %

Euroopan Unionin uusi varavaraisuusasetus ja -direktiivi annettiin 27.6.2013. Uusi sääntely astuu voimaan 1.1.2014 ja pohjautuu Baselin pankkivalvontakomitean vuonna 2010 antamiin suosituksiin, eli niin sanottuun Basel III -kehikkoon. Uusi vakavaraisuusasetus on suoraan jäsenmaita sitovaa lainsäädäntöä, ja sen myötä suuri osa Finanssivalvonnan vakavaraisuuslaskentaa

käsittelevistä standardeista kumotaan. Euroopan Pankkiviranomainen (EBA) antaa asetusta tarkentavia standardeja, jotka ovat asetuksen lailla sitovia.

Uuden sääntelyn mukainen Basel III -vakavaraisuusraportointi alkaa 31.3.2014 tilanteesta. Sen myötä pankkien pääomavaatimukset tiukentuvat sekä pääomainstrumenteille asetettavien ehtojen että lisäpääomapuskureiden kautta. Likviditeetille asetetaan uusia vaatimuksia ja velkaantuneisuuden seurantaan otetaan käyttöön uusi tunnusluku, vähimmäisomavaraisuusaste.

Paikallispankkien vakavaraisuuden odotetaan tulevaisuudessakin täyttävän vaaditun 8 %:n vähimmäistason. Vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi 1.1.2015 otetaan käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Uusien likviditeettivaatimusten osalta vuonna 2014 toteutetaan seurantaraportointia ja vaatimukset tulevat sitovaksi vasta myöhemmässä vaiheessa. Maksuvalmiusvaatimus LCR:n sitova soveltaminen alkaa 60 %:n tasolla 1.1.2015, josta se nousee asteittain 100 %:n tasolle 1.1.2018 mennessä. EU päättää pysyvän varainhankinnan vaatimuksen NSFR:n ja vähimmäisomavaraisuusasteen sitovuudesta ja sisällöstä seurantajakson jälkeen. Tämänhetkisen tiedon perusteella ne tulevat sitoviksi vaatimuksiksi aikaisintaan vuonna 2018.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit. Pankki seuraa riskikartalla eri riskien keskinäisiä riippuvuuksia.

Periaatteet ja organisointi

Etelä-Karjalan Säästöpankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiowan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappio- kirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 79,4 % (80,3 %). Maa-seutuuyrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 2,2 % (2,1 %) ja muiden 18,4 % (17,6 %). Valtaosa, 77,7 % (79,0 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arviointiin asiakkaan maksukykyä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti 2 kertaa vuodessa kaikki yli 400 000 euron asiakasvastuut ja järjestämättömät luotot. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Rahoitusriskiä seurataan kuukausittain raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevista limiiteistä.

Etelä-Karjalan Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 44 900 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitokseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 4,2 % (6,0 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2013 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä

eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiään pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä on tehty tarkempaa selkoa kohdassa johdannaissopimukset.

Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2013 +29/-17 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +57/-17 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa -puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 2,4 miljoonaa euroa (4,4), joka muodostui rahavirtaa suojaavista johdannaisista. Rahavirran suojauksella pankki suojasi vaihtuvakorkoisen antolainauksen tulevaa korkovirtaa, jossa suojausinstrumenttina olivat korko-optiot.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 2.5. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuus-vaatimukseen.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvonmuutoksia nettomäärältään -19 tuhatta euroa (-0,2 miljoonaa euroa). Lisäksi realisoitumattomia arvonmuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon määrältään 2,8 miljoonaa euroa (2,5), josta rahavirran suojauksessa käytettävien johdannaisten arvonmuutos oli 1,2 miljoonaa euroa (2,6) ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos 1,6 miljoonaa euroa (-0,1). Arvopapereiden realisoitumattomista arvonmuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 2,5 miljoonaa euroa (1,2), mikä on 2,1 % (1,1 %) pankin omista varoista tilikauden päättyessä. Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankilla ei ole sijoituskokonaisuuksia, joissa sijoitusten ja saamisten määrä ylittäisivät luotolaitoslain asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan, liiketoimintastrategiansa mukaisesti pankki on pienentänyt kiinteistösijoituksiin sitoutuneita pääomia. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on maltillinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 2.8 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 6,2 miljoonaa euroa (6,2). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 7,8 miljoonaa euroa (12,0), mikä on 1 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on 5,9 prosenttia (6,0).

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot kaksi kertaa vuodessa.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 15.10.2013 ja valitsivat 5 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Etelä-Karjalan Säästöpankilla vuonna 2013 oli 49 isäntää. Isäntien puheenjohtajana on toiminut urakoitsija Juha Helkala Lappeenrannasta. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana on toiminut mittamies Kari Rikkilä Lappeenrannasta ja toisena varapuheenjohtajana teknikko Jari Kurki Imatralta. Isäntien syyskokouksessa valittiin uusiksi isänniksi valintasihteeri Riikka Hämäläinen ja maanviljelijä Petri Kuokka Lappeenrannasta, nuorisotyöntekijä Allan Mylläri, vastaanottokodinjohtaja Maritta Mälkiä ja ylikonstaapeli Jouni Salminen Imatralta sekä maanviljelijä Seppo Poutiala Savitaipaleelta.

Etelä-Karjalan Säästöpankin hallintoneuvostoon kuuluu 12 jäsentä. Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut vuoromestari evp Lasse Malin Kouvolasta. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana on toiminut asianajaja Jarmo Salmi Imatralta ja toisena varapuheenjohtajana koulutuspäällikkö Heli Korpinen Lappeenrannasta. Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Pankin hallitukseen kuuluivat toimintavuonna toimitusjohtaja Jarmo Partanen puheenjohtajana sekä varsinaisina jäseninä pankinjohtajat Pekka Ruokonen, Pekka Ryynänen ja Hannu Valkeapää ja varajäsenenä pankinjohtaja Ilkka Haapalainen.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 82 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 76 (77) ja osa-aikaisia 6 (4) henkilöä. Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana 1 henkilöllä. Vuonna 2013 koulutuspäiviä oli yhteensä 181. Vuoden aikana APV1-tutkinon suoritti 5 henkilöä.

Pankin varsinaisena tilintarkastajana on toiminut KHT Henry Maarala ja varatilintarkastajana KPMG Oy Ab. Sisäisenä tarkastajana on toiminut Audit Partners A&T Oy.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallintoneuvoston jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat säännöt ja yleiset ohjeet sekä käsitellä pankin tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen.

Säästöpankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa pankin toimintaa lain ja pankin sääntöjen mukaan. Hallintoneuvosto valitsee ja vapauttaa toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenet sekä määrää heidän palkka- ja palkitsemisperusteensa, antaa isäntien kevätkokoukselle lausunnon pankin tilinpäätöksestä sekä tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää pankin toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta tai organisaation olennaisesta muuttamisesta sekä valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa säästöpankin hallintoa.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Hallintoneuvosto määrää hallituksen puheenjohtajan, joka toimii samalla pankin toimitusjohtajana sekä hallituksen jäsenten ja varajäsenen palkka- ja muut edut. Hallintoneuvoston jäsenille maksetaan isäntien määräämä kiinteä vuosipalkkio ja sen lisäksi kokouskohtainen palkkio.

Hallituksen jäsenillä on kuukausipalkan lisäksi käytössä hallintoneuvoston vahvistama palkitsemisjärjestelmä, jonka mukaan voidaan maksaa palkkio pankin taloudellisten tunnuslukujen perusteella.

Pankki on vuonna 2008 perustanut henkilöstörahaston, johon maksettavan voittopalkkion määräysperusteet päättää vuosittain pankin hallitus. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Henkilöstörahastoon kuuluvat kaikki yli 6 kk pankin palveluksessa olleet toimihenkilöt. Hallituksen jäsenet ja varajäsen eivät kuulu henkilöstörahaston piiriin.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oy:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Loomis Suomi Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Yhteiskuntavastuu

Etelä-Karjalan Säästöpankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Etelä-Karjalan Säästöpankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Etelä-Karjalan Säästöpankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2013 yhteisöjen tuloveroa 2,3 miljoonaa euroa.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Etelä-Karjalan Säästöpankin isäntien ylimääräinen kokous pidettiin 16.1.2014. Pankin toiminnallisesta rakenteesta isännät tekivät päätökset pankkiliiketoimintaan keskittyvän Etelä-Karjalan Säästöpankki Oy:n perustamisesta sekä Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiön perustamisesta.

Lisäksi isännät hyväksyivät Etelä-Karjalan Säästöpankin ja Oma Säästöpankki Oy:n yhdistymiseen tähtäävän aiesopimuksen. Pankkiliiketoiminnan yhdistymisen myötä syntyy Suomen suurin ja taloudellisesti vahva säästöpankki. Pankin toimialue laajenee kattamaan Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Etelä-Savon, Etelä-Pohjanmaan, Pirkanmaan, Hämeen ja Satakunnan alueet. Pankin pääkonttori sijaitsee Lappeenrannassa. Etelä-Karjalan Säästöpankkisäätiö tulee olemaan suurin yksittäinen omistaja (yli 48%) uudessa pankissa.

Säästöpankkien edustajat päättivät Säästöpankkiliiton ylimääräisessä kokouksessa 23.1.2014 Säästöpankkien yhteenliittymän muodostamisesta, sen toimintaperiaatteiden hyväksymisestä sekä Säästöpankkiliiton muuttamisesta osuuskunnaksi, joka toimii yhteenliittymäpankkien keskusyhteisönä. Etelä-Karjalan Säästöpankin isäntien tekemän päätöksen mukaisesti Etelä-Karjalan Säästöpankki jää tämän yhteenliittymän ulkopuolelle.

Tehdyillä päätöksillä ei ole vaikutusta pankin päivittäiseen toimintaan tai asiakaspalveluun.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2014

Etelä-Karjalan Säästöpankin liikevoiton odotetaan pysyvän vuoden 2013 tasolla matalana jatkuvasta korkotasosta huolimatta.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Etelä-Karjalan Säästöpankin voitonjakokelpoiset varat ovat 90 203 894,37 euroa, josta tilikauden voitto on 6 576 560,43 euroa.

Hallitus ehdottaa isäntien kokoukselle, että tilikauden voitto 6 576 560,43 euroa siirretään vapaan oman pääoman rahastoon.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
 hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
 + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
 rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
 nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Koko pääoman tuotto (ROA)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Omavaraisuusaste

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

Vakavaraisuussuhde

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ensisijaiset omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Tilinpäätös

Etelä-Karjalan Säästöpankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2013 eur	1.1. - 31.12.2012 eur
Korkotuotot	(1.1)	12 901 188,02	16 210 153,49
Korkokulut	(1.1)	-1 715 512,79	-3 444 793,42
KORKOKATE		11 185 675,23	12 765 360,07
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	(1.2)	562 399,73	598 665,06
Palkkiotuotot	(1.3)	5 704 068,17	5 168 643,31
Palkkiokulut	(1.3)	-756 886,60	-773 351,15
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(1.4)	-19 430,68	-185 343,23
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(1.5)	-200 370,73	-1 230 669,46
Suojauslaskennan nettotulos	(1.6)	0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(1.7)	2 068 996,75	642 643,39
Liiketoiminnan muut tuotot	(1.8)	795 405,50	284 511,15
Hallintokulut		-8 655 390,70	-8 295 890,79
Henkilöstökulut	(1.9)	-4 313 093,94	-4 168 374,97
Muut hallintokulut	(1.10)	-4 342 296,76	-4 127 515,82
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(1.11)	-219 658,57	-227 281,03
Liiketoiminnan muut kulut	(1.8)	-1 780 568,32	-1 514 344,65
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(1.12)	-377 696,68	-157 956,63
LIIKEVOITTO		8 306 543,10	7 074 986,04
Tilinpäätössiirrot		535 264,55	661 158,32
Tuloverot		-2 265 247,22	-1 863 171,58
VARSAINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		6 576 560,43	5 872 972,78
TILIKAUDEN VOITTO		6 576 560,43	5 872 972,78

Etelä-Karjalan Säästöpankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2013	31.12.2012
		eur	eur
Käteiset varat		1 978 352,89	2 764 694,29
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		1 053 130,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	(2.1)	46 168 128,73	70 810 569,36
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(2.2)	475 517 913,96	456 027 837,96
Saamistodistukset	(2.3)	28 849 765,87	30 772 519,53
Muilta		28 849 765,87	30 772 519,53
Osakkeet ja osuudet	(2.4)	41 763 901,62	19 519 804,11
Johdannaissopimukset	(2.5)	2 390 988,71	4 402 730,53
Aineettomat hyödykkeet	(2.7)	645 685,69	599 736,81
Aineelliset hyödykkeet		14 395 578,44	18 820 459,04
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	(2.9)	7 833 427,26	12 111 272,87
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(2.9)	6 209 562,66	6 255 294,59
Muut aineelliset hyödykkeet		352 588,52	453 891,58
Muut varat	(2.10)	110 534,52	90 149,84
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(2.11)	1 599 801,68	1 348 502,61
Laskennalliset verosaamiset	(2.16)	402 241,79	559 865,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ		614 876 023,90	605 716 869,74

VASTATTAVAA

		31.12.2013	31.12.2012
		eur	eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(2.12)	520 541,98	255 453,12
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(2.13)	479 317 275,65	474 152 572,71
Talletukset		478 995 162,39	473 674 563,71
Muut velat		322 113,26	478 009,00
Muut velat	(2.14)	4 173 148,02	5 037 947,42
Siirtovelat ja saadut ennakot	(2.15)	1 449 483,63	2 230 512,45
Laskennalliset verovelat	(2.16)	847 460,24	1 104 896,99
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		486 307 909,52	482 781 382,69
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		17 691 120,71	18 226 385,26
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		17 691 120,71	18 226 385,26
OMA PÄÄOMA	(2.20)		
Peruspääoma		2 000,00	2 000,00
Muut sidotut rahastot		20 671 099,30	20 382 458,86
Vararahasto		17 886 560,23	17 886 560,23
Käyvän arvon rahasto		2 784 539,07	2 495 898,63
Vapaat rahastot		83 069 852,41	77 894 188,62
Muut rahastot		83 069 852,41	77 894 188,62
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		557 481,53	557 481,53
Tilikauden voitto (tappio)		6 576 560,43	5 872 972,78
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		110 876 993,67	104 709 101,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		614 876 023,90	605 716 869,74

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2013	31.12.2012
		eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		9 642 826,55	15 633 681,26
Takaukset ja pantit		9 389 207,75	9 856 124,36
Muut		253 618,80	5 777 556,90
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		14 529 177,49	16 323 532,05
Muut		14 529 177,49	16 323 532,05

Etelä-Karjalan Säästöpankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2013 eur	1.1.-31.12.2012 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	6 576 560,43	5 872 972,78
Tilikauden oikaisut	-245 086,98	1 335 039,68
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-8 857 902,30	4 980 832,32
Saamistodistukset	-114 416,46	-12 805 554,53
Saamiset luottolaitoksilta	28 541 835,00	30 416 868,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-19 490 076,00	-14 902 884,33
Osakkeet ja osuudet	-17 508 798,06	1 828 586,31
Muut varat	-286 446,78	443 816,87
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	4 199 590,08	-10 620 780,76
Velat luottolaitoksille	265 088,86	58 277,24
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	5 164 702,94	-11 263 673,97
Muut velat	-1 230 201,72	584 615,97
Maksetut tuloverot	-2 666 894,02	-1 842 185,21
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-993 732,79	-274 121,19
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarat, vähennykset	900 000,00	0,00
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-2 468 188,85	-228 052,08
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-322 334,38	-1 121 719,65
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	5 997 308,99	201 299,00
Investointien rahavirta yhteensä	4 106 785,76	-1 148 472,73
Rahavarojen nettomuutos	3 113 052,97	-1 422 593,92
Rahavarat tilikauden alussa	7 706 411,65	9 129 005,57
Rahavarat tilikauden lopussa	10 819 464,62	7 706 411,65
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	1 978 352,89	2 764 694,29
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	8 841 111,73	4 941 717,36
Yhteensä	10 819 464,62	7 706 411,65
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	12 729 484,64	16 623 563,20
Maksetut korot	2 042 824,26	3 648 463,14
Saadut osingot	562 399,73	598 665,06
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	-535 264,55	-661 158,32
Tuloslaskelman verot	2 265 247,22	1 863 171,58
Käyvän arvon muutokset	-3 443,45	0,00
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	580 587,88	378 573,13
Muut oikaisut	-2 552 214,08	-245 546,71
Yhteensä	-245 086,98	1 335 039,68

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Pankin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (150/2007) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Pankin tytäryritykset ovat kiinteistöyhtiöitä eikä pankilla ole osakkuus- eikä yhteisyrityksiä. Luottolaitoslain 155 §:n perusteella tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä taseeseen, joten pankin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään arvostusluokkaan:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset
-

Pankilla ei ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin on luokiteltu saamistodistukset, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka eräänntyvät määrättyinä päivinä ja jotka pankilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen arvostusluokkaan:

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoön. Johdannaissopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenoön.

Myytävisissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai –menetelmää käyttäen.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset sekä lainat ja muut saamiset on arvostettu jaksotettuun hankintamenoön tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoön, jos arvonalentumisesta on ollut objektiivista näyttöä.

Tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenoön tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoön, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja arvonmuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa korkoriskiään tulevan korkovirran muutoksilta ja soveltaa siihen rahavirran suojausta. Suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus on kirjattu laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Suojaavien johdannaisten korot sisältyvät korkotuottoihin.

Suojaavan johdannaisen arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta tuloutuu. Rahavirtaa suojaattaessa suojattavaa kohdetta ei arvosteta käypään arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 153 §:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistö-kohteesta saatavissa olevan nettovuokra-tuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 2.8

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonkorotuksia. Mikäli arvonkorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle kirjanpitoarvon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonkorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Jos laskennallinen verovelka on olennainen, se ilmoitetaan liitetietona.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoutumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuunottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisoitihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu.

Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvonalentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvonalentumistappion kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotulot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvonalentumistappion, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonalentumistappion määrä on kirjattu käyvän arvonalentumistappioon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluviene aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-8 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 5-10 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu pakollisia varauksia eikä muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvonalentumistappion sisältyvästä positiivisesta arvonalentumistappion määrästä on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonalentumistappion määrästä laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvonalentumistappion tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonalentumistappion määrästä on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen

Muut liitetiedot

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Korkotuotot ja -kulut

	2013	2012
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	346 182,95	1 137 857,26
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 778 966,40	12 325 407,80
Saamistodistuksista	565 183,83	399 458,36
Johdannaissopimuksista	1 978 081,66	2 346 921,00
Muut korkotuotot	232 773,18	509,07
Yhteensä	12 901 188,02	16 210 153,49
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	23 068,83	15 011,37
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	0,00	-302,87
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-1 708 523,58	-3 435 601,83
Muut korkokulut	-6 989,21	-8 888,72
Yhteensä	-1 715 512,79	-3 444 793,42

1.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2013	2012
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	562 399,73	598 665,06
Yhteensä	562 399,73	598 665,06

1.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2013	2012
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	1 227 735,79	1 117 401,90
Ottolainauksesta	44 236,90	17 815,25
Maksuliikenteestä	2 877 331,91	2 536 720,57
OmaisuuDENhoidosta	407 710,10	392 676,43
Välitetyistä toiminnasta	960 734,69	919 941,34
Takausten myöntämisestä	49 623,17	53 629,55
Muut palkkiotuotot	136 695,61	130 458,27

Yhteensä	5 704 068,17	5 168 643,31
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-118 231,83	-163 039,53
Muut	-638 654,77	-610 311,62
Yhteensä	-756 886,60	-773 351,15

1.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2013		Yhteensä
	Myyntivoitot ja tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Muista	0,00	-19 430,68	-19 430,68
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0,00	-19 430,68	-19 430,68
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	-19 430,68	-19 430,68

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2012		Yhteensä
	Myyntivoitot ja tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	
Muista	0,00	-185 343,23	-185 343,23
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	0,00	-185 343,23	-185 343,23
Tuloslaskelmaerä yhteensä	0,00	-185 343,23	-185 343,23

1.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2013			Yhteensä
	Myyntivoitot ja tappiot(netto)	Arvon-alentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	-10 355,00	0,00	-21 402,12	-31 757,12
Osakkeista ja osuuksista	-32 181,24	-295 024,37	158 592,00	-168 613,61
Yhteensä	-42 536,24	-295 024,37	137 189,88	-200 370,73

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2012			Yhteensä
	Myyntivoitot ja tappiot(netto)	Arvon-alentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	
Saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00	0,00

Osakkeista ja osuuksista	24 480,68	-1 081 208,24	-173 941,90	-1 230 669,46
Yhteensä	24 480,68	-1 081 208,24	-173 941,90	-1 230 669,46

1.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2013	2012
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	3 443,45	0,00
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	-3 443,45	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

1.7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2013	2012
Vuokratuotot	1 197 328,73	1 445 068,70
Vuokrakulut	-140,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-78 609,53	-151 292,10
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	1 876 630,77	4 600,00
Arvonalentumistappiot	-282 319,78	0,00
Muut tuotot	6 085,93	8 521,51
Muut kulut	-649 979,37	-664 254,72
Yhteensä	2 068 996,75	642 643,39

1.8 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2013	2012
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	53 163,97	117 277,58
Muut tuotot	742 241,53	167 233,57
Yhteensä	795 405,50	284 511,15

Liiketoiminnan muut kulut	2013	2012
Vuokrakulut	-119 420,90	-213 004,08
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-473 681,34	-533 226,74
Muut kulut	-1 187 466,08	-768 113,83
Yhteensä	-1 780 568,32	-1 514 344,65

1.9 Henkilöstökulut

	2013	2012
Palkat ja palkkiot	-3 266 641,09	-3 376 978,38
Henkilösivukulut	-1 046 452,85	-791 396,59
Eläkekulut	-916 260,93	-654 967,87
Muut henkilösivukulut	-130 191,92	-136 428,72
Yhteensä	-4 313 093,94	-4 168 374,97

1.10 Muut hallintokulut

	2013	2012
Muut henkilöstökulut	-323 832,82	-309 137,39
Toimistokulut	-389 100,22	-355 374,05
Atk-kulut	-2 717 136,79	-2 576 641,48
Yhteyskulut	-380 309,51	-360 480,58
Edustus- ja markkinointikulut	-531 917,42	-525 882,32
Yhteensä	-4 342 296,76	-4 127 515,82

1.11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2013	2012
Suunnitelman mukaiset poistot	-219 658,57	-227 281,03
Aineelliset hyödykkeet	-130 584,30	-208 032,04
Aineettomat hyödykkeet	-89 074,27	-19 248,99
Yhteensä	-219 658,57	-227 281,03

1.12 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2013	2012
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-387 511,50	-157 956,63
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-603 555,32	-257 388,98
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	0,00	-100 000,00
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	216 043,82	199 432,35
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	9 814,82	0,00

Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	9 814,82	0,00
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-377 696,68	-157 956,63
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	-377 696,68	-157 956,63

1.13 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2013	2012
Pankkitoiminnan tuotot	20 096 743,97	18 043 810,29

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

Tuotot on esitetty eliminoimattomina

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Saamiset luottolaitoksilta

	2013	2012
Vaadittaessa maksettavat	8 841 111,73	4 941 717,36
Kotimaisilta luottolaitoksilta	8 841 111,73	4 941 717,36
Muut	37 327 017,00	65 868 852,00
Kotimaisilta luottolaitoksilta	37 327 017,00	65 868 852,00
Yhteensä	46 168 128,73	70 810 569,36

Erään Muut sisältyy pankin Aktia Hypoteekkipankki Oy:lle antama pitkäaikainen, vakuudeton seniorluotto liittyen välitettyjen kiinnitysluottojen jälleenrahoitukseen.

2.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2013	2012
Yritykset ja asuntoyhteisöt	83 850 227,06	76 161 368,91
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	87 716,37	110 733,95
Julkisyhteisöt	0,00	73 215,55
Kotitaloudet	388 134 439,65	375 807 904,17
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 662 315,03	2 929 557,12
Ulkomaat	783 215,85	945 058,26
Yhteensä	475 517 913,96	456 027 837,96
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	101 000,00	0,00

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

	2013	2012
Arvonalennustappiot tilikauden alussa	2 451 260,51	2 484 771,06
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	603 555,32	257 388,98
+ tilikauden aikana kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	0,00	100 000,00
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-160 666,36	-192 925,08
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalentumistappio	-367 696,21	-197 974,45
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	2 526 453,26	2 451 260,51

2.3 Saamistodistukset

	2013		2012	
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuk- sia	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuk- sia
Myytävissä olevat saamistodistukset	29 902 895,87	1 053 130,00	29 872 519,53	0,00
Julkisesti noteeratut	15 211 707,00	1 053 130,00	2 096 000,00	0,00
Muut	14 691 188,87	0,00	27 776 519,53	0,00
Eräpäivään asti pidettävät saamistodis- tukset	0,00	0,00	900 000,00	0,00
Muut	0,00	0,00	900 000,00	0,00
Yhteensä	29 902 895,87	1 053 130,00	30 772 519,53	0,00
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	3 364 020,00	0,00	900 000,00	0,00

2.4 Osakkeet ja osuudet

	2013	2012
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	41 755 492,22	19 511 394,71
Julkisesti noteeratut	29 162 905,62	9 387 636,96
Muut	12 592 586,60	10 123 757,75
Osakkeet ja osuudet yhteensä	41 755 492,22	19 511 394,71
-joista luottolaitoksissa	9 682 292,18	8 613 073,53

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvis- sa

yrityksissä

Muissa yrityksissä	8 409,40	8 409,40
Yhteensä	8 409,40	8 409,40

Omistukset on arvostettu hankintamenoon.

2.5 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisar- vot

	2013			
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	30 000 000,00	40 879 900,00	0,00	70 879 900,00
Korkojohdannaiset	30 000 000,00	40 000 000,00	0,00	70 000 000,00
Optiosopimukset	30 000 000,00	40 000 000,00	0,00	70 000 000,00
Ostetut	30 000 000,00	40 000 000,00	0,00	70 000 000,00
Osakejohdannaiset	0,00	879 900,00	0,00	879 900,00
	2012			
Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	0,00	70 000 000,00	0,00	0,00
Korkojohdannaiset	0,00	70 000 000,00	0,00	0,00
Optiosopimukset	0,00	70 000 000,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	70 000 000,00	0,00	0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2013		2012	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	2 390 988,71	0,00	4 402 730,53	0,00
Korkojohdannaiset	2 372 782,23	0,00	4 402 730,53	0,00
Optiosopimukset	2 372 782,23	0,00	4 402 730,53	0,00
Ostetut	2 372 782,23	0,00	4 402 730,53	0,00
Osakejohdannaiset	18 206,48	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	2 390 988,71	0,00	4 402 730,53	0,00

2.6 Lähipiiritiedot

Lähipiiritiedot esitetään henkilöstöä ja johtoa koskevien liitetietojen yhteydessä. Liitetieto 4.4.

2.7 Aineettomat hyödykkeet

	2013	2012
Muut aineettomat hyödykkeet	645 685,69	599 736,81
Yhteensä	645 685,69	599 736,81

2.8 Aineelliset hyödykkeet

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	715 547,44	
Sijoituskäytössä	251 593,03	770 095,58
Yhteensä	967 140,47	

Rakennukset

Omassa käytössä	267 207,25	
Sijoituskäytössä	586 273,83	67 434,90
Yhteensä	853 481,08	

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Omassa käytössä	5 226 807,97	
Sijoituskäytössä	6 995 560,40	6 995 560,41
Yhteensä	12 222 368,37	

Muut aineelliset hyödykkeet

352 588,52

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

14 395 578,44

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenuon.

2.9 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

Aineettomat hyödykkeet

2013

Hankintameno 1.1.

1 511 420,81

+ tilikauden lisäykset	43 093,93
- tilikauden vähennykset	-17 237,57
+/- siirrot erien välillä	1 574 379,80
Hankintameno 31.12.	3 111 656,97
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-911 684,00
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	-1 418 851,32
- tilikauden poistot	-135 435,96
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 465 971,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	645 685,69
Kirjanpitoarvo 1.1.	599 736,81

Aineelliset hyödykkeet

	2013			Yhteensä
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.	12 720 404,15	7 301 080,08	2 811 769,20	22 833 253,43
+ tilikauden lisäykset	275 114,02	0,00	21 364,00	296 478,02
- tilikauden vähennykset	-3 479 365,42	0,00	0,00	-3 479 365,42
+/- siirrot erien välillä	-388 772,75	-1 185 607,05	0,00	-1 574 379,80
Hankintameno 31.12.	9 127 380,00	6 115 473,03	2 833 133,20	18 075 986,23
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 463 943,22	-1 510 577,87	-2 357 877,62	-5 332 398,71
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	373 416,84	1 147 792,36	0,00	1 521 209,20
- tilikauden poistot	-78 609,53	-7 917,24	-122 667,06	-209 193,83
- tilikauden arvonalentumiset	-282 319,78	0,00	0,00	-282 319,78
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 451 455,69	-370 702,75	-2 480 544,68	-4 302 703,12
Kertyneet arvonorotukset 1.1.	854 811,94	464 792,38	0,00	1 319 604,32
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	-697 308,99	0,00	0,00	-697 308,99
Kertyneet arvonorotukset 31.12.	157 502,95	464 792,38	0,00	622 295,33
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 833 427,26	6 209 562,66	352 588,52	14 395 578,44
Kirjanpitoarvo 1.1.	12 111 272,87	6 255 294,59	453 891,58	18 820 459,04

Osakehuoneistojen aktivoidut perusparannusmenot on siirretty tilikauden 2013 aikana aineellisista hyödykkeistä aineettomiin hyödykkeisiin.

2.10 Muut varat

	2013	2012
Muut	110 534,52	90 149,84
Yhteensä	110 534,52	90 149,84

2.11 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2013	2012
Korot	1 132 375,28	961 255,55

Muut	467 426,40	387 247,06
Yhteensä	1 599 801,68	1 348 502,61

2.12 Velat luottolaitoksille

	2013	2012
Keskuspankeille	0,00	0,00
Luottolaitoksille	520 541,98	255 453,12
Vaadittaessa maksettavat	520 541,98	255 453,12
Yhteensä	520 541,98	255 453,12

2.13 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2013	2012
Talletukset	478 995 162,39	473 674 563,71
Vaadittaessa maksettavat	390 760 146,11	374 103 092,34
Muut	88 235 016,28	99 571 471,37
Muut velat	322 113,26	478 009,00
Muut	322 113,26	478 009,00
Yhteensä	479 317 275,65	474 152 572,71

2.14 Muut velat

	2013	2012
Maksujenvälitysvelat	4 151 240,78	4 980 383,07
Muut	21 907,24	57 564,35
Yhteensä	4 173 148,02	5 037 947,42

2.15 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2013	2012
Korot	475 238,95	802 382,34
Muut	974 244,68	1 428 130,11
Yhteensä	1 449 483,63	2 230 512,45

2.16 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen

siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta. Muilta osin laskennallisia verovelkoja

ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verosaamiset	402 241,79
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset verovelat	847 460,24

Arvonkorotusten laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu.

Arvonkorotuksilla ei ole vaikutusta tuloverotukseen.

2.17 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat	Emo		
	2013		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	1 053 130,00
Saamiset luottolaitoksilta	36 448 128,73	2 000 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 945 075,27	47 512 349,84	180 605 057,42
Saamistodistukset	5 495 438,74	1 896 956,63	10 145 858,50

Yhteensä	64 888 642,74	51 409 306,47	191 804 045,92
	2013		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	1 053 130,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	7 720 000,00	46 168 128,73
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	131 714 510,36	92 740 921,07	475 517 913,96
Saamistodistukset	9 955 292,00	1 356 220,00	28 849 765,87
Yhteensä	141 669 802,36	101 817 141,07	551 588 938,56

Rahoitusvarat

	2012		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	34 571 469,36	29 400 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 768 381,24	47 926 832,04	173 524 676,40
Saamistodistukset	22 786 001,53	4 990 518,00	720 000,00
Yhteensä	80 125 852,13	82 317 350,04	174 244 676,40

Rahoitusvarat

	2012		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	6 839 100,00	70 810 569,36
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	123 527 639,51	88 280 308,77	456 027 837,96
Saamistodistukset	2 276 000,00	0,00	30 772 519,53
Yhteensä	125 803 639,51	95 119 408,77	557 610 926,85

Rahoitusvelat

	2013		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	520 541,98	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	419 172 736,59	38 988 229,31	20 834 196,49
Yhteensä	419 693 278,57	38 988 229,31	20 834 196,49

Rahoitusvelat

	2013		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	520 541,98
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	322 113,26	0,00	479 317 275,65
Yhteensä	322 113,26	0,00	479 837 817,63

Rahoitusvelat

	2012		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	255 453,12	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	410 642 425,16	55 113 565,67	7 918 572,88
Yhteensä	410 897 878,28	55 113 565,67	7 918 572,88

Rahoitusvelat

	2012		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	255 453,12
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	478 009,00	0,00	474 152 572,71
Yhteensä	478 009,00	0,00	474 408 025,83

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:

Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu

luokassa alle 3 kk.

2.18 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan

konserniin kuuluvilta

Varat	2013		2012	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 053 130,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	46 168 128,73	0,00	70 810 569,36	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	475 517 913,96	0,00	456 027 837,96	0,00
Saamistodistukset	28 849 765,87	0,00	30 772 519,53	0,00
Johdannaispimukset	2 390 988,71	0,00	4 402 730,53	0,00
Muu omaisuus	60 896 096,63	0,00	43 703 212,36	0,00
Yhteensä	614 876 023,90	0,00	605 716 869,74	0,00

Velat

	2013		2012	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	520 541,98	0,00	255 453,12	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	479 317 275,65	0,00	474 152 572,71	0,00
Muut velat	5 020 608,26	0,00	6 142 844,41	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 449 483,63	0,00	2 230 512,45	0,00
Yhteensä	486 307 909,52	0,00	482 781 382,69	0,00

2.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2013		2012	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	1 978 352,89	1 978 352,89	2 764 694,29	2 764 694,29
Saamiset luottolaitoksilta	46 168 128,73	46 168 128,73	70 810 569,36	70 810 569,36
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	475 517 913,96	475 517 913,96	456 027 837,96	456 027 837,96

Saamistodistukset	29 902 895,87	29 902 895,87	30 772 519,53	30 772 519,53
Osakkeet ja osuudet	41 755 492,22	41 755 492,22	19 511 394,71	19 511 394,71
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	8 409,40	8 409,40	8 409,40	8 409,40
Johdannaissopimukset	2 390 988,71	2 390 988,71	4 402 730,53	4 402 730,53
Yhteensä	597 722 181,78	597 722 181,78	584 298 155,78	584 298 155,78

Rahoitusvelat

	2013		2012	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	520 541,98	520 541,98	255 453,12	255 453,12
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	479 317 275,65	479 317 275,65	474 152 572,71	474 152 572,71
Yhteensä	479 837 817,63	479 837 817,63	474 408 025,83	474 408 025,83

Rahoitusvarojen käyvät arvot on ensisijaisesti määritely käyttäen noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostamisessa on käytetty markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai

muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai -menetelmää. Muiden rahoitusvarojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa.

Rahoitusvelkojen käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa.

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

Emo 2013

Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
41 775		10 299	59 065
943,62	6 990 835,37	022,50	801,49

Emo 2012

Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
11 483	27 776		39 260
636,96	519,53	0,00	156,49

Olellaiset rahoitusvarat, jotka on arvostettu hankintamenoon käyvän arvon sijasta

Hankintameno on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin

liitetiedossa 5.2. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa.

Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti.

2.20 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	2 000,00	0,00	0,00	2 000,00
Muut sidotut rahastot	20 382 458,86	3 767 731,59	-3 479 091,15	20 671 099,30
Vararahasto	17 886 560,23	0,00	0,00	17 886 560,23
Käyvän arvon rahasto	2 495 898,63	3 767 731,59	-3 479 091,15	2 784 539,07
Rahavirran suojauksesta	2 618 551,48	-1 175 168,93	-275 336,57	1 168 045,98
Käypään arvoon arvostamisesta	-122 652,85	4 942 900,52	-3 203 754,58	1 616 493,09
Vapaat rahastot	77 894 188,62	5 872 972,78	-697 308,99	83 069 852,41
Muut rahastot	77 894 188,62	5 872 972,78	-697 308,99	83 069 852,41
Edellisten tilikausien voitto	557 481,53	5 872 972,78	-5 872 972,78	557 481,53
Tilikauden voitto	5 872 972,78	6 576 560,43	-5 872 972,78	6 576 560,43

Oma pääoma yhteensä	104 709 101,79	22 090 237,58	-15 922 345,70	110 876 993,67
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Rahavirran suojaus	2 618 551,48	-1 175 168,93	-275 336,57	1 168 045,98
josta laskennalliset verot	-849 728,61	557 717,11	0,00	-292 011,50
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	-214 434,65	4 337 373,65	-2 536 466,04	1 586 472,96
josta laskennalliset verot	69 584,76	0,00	-466 202,99	-396 618,23
Saamistodistukset	91 781,80	605 526,87	-667 288,54	30 020,13
josta laskennalliset verot	-29 783,49	22 278,45	0,00	-7 505,04
Käyvän arvon rahasto yhteensä	2 495 898,63	3 767 731,59	-3 479 091,15	2 784 539,07

ANNETTUJA VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Eläke-Fennia kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella

maksettavat vähimmäisvuokrat

	2013	2012
Alle 1 v	117 605,57	125 979,36
Yli 1v < 5 v	349 473,04	405 435,94
Yli 5v	82 879,56	136 086,00

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2013	2012
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	9 389 207,75	9 856 124,36
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	253 618,80	5 777 556,90
Asiakkaan hyväksi annetut		
peruuttamattomat sitoumukset	14 529 177,49	16 323 532,05
joista luottolupaukset	14 529 177,49	16 323 532,05
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	24 172 004,04	31 957 213,31

Pankki on antanut omavelkaisen takauksen Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle omasta ja muiden välityssopimuksessa mukanaolevien säästöpankkien puolesta välitettyjen kiinnitysluottojen mahdollisten tappioiden korvaamisesta

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle. Takausvastuun määrä on rajoitettu.

Pankki on antanut omavelkaisen takauksen Aktia Pankki Oyj:lle kaikkien muiden samanasaisen maksuliiketilisopimuksen Aktia Pankki Oyj:n kanssa tehneiden säästöpankkien hyväksi. Takauksen kohteena ovat ne

saatat, jotka Aktia Pankki Oyj:lle saattavat syntyä maksuliiketilisopimuksen ehtojen rikkomisesta.

Takausvastuun määrä on rajoitettu.

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnalisäverovelvollisuusryhmään.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin	1 599	884
liittyvä yhteisvastuumäärä	454,59	897,32

Säästöpankkiliitto ry edustaa säästöpankkeja suhteessa Visa Europeen. Säästöpankkiliitto Visa Europeen jäsenenä (Associate Member-jäsenyys) on ensisijaisesti vastuussa mahdollisesta korttiliiketoiminnassa syntyvästä

vahingosta ja jäsenyysopimuksen sekä Visan sääntöjen noudattamisesta Visa Europelle.

Jäsenyysopimuksen perusteella Visa Europe voi kohdistaa liitolle korvausvaatimuksia sopimuksen ja sääntöjen

rikkomisesta.

Koska Visa-kortteihin liittyvästä kaikesta liiketoiminnasta vastaavat säästöpankit, ne myös vastaavat viimekädessä kaikista mahdollisista korvauksista Visa Europelle.

HENKILÖSTÖÄ JA JOHTOA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2013	2012
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	75	76
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	4	3
Määräaikainen henkilöstö	2	2
Yhteensä	81	81

4.2 Johdon palkat ja palkkiot

	2013	2012
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	50 000,00	36 980,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	612 473,40	593 516,47
Yhteensä	662 473,40	630 496,47

4.3 Johdolle myönnetyt luotot ja takaukset

	2013		2012	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	350 293,52	0,00	383 869,25	10 000,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	92 962,71	0,00	132 952,30	75 000,00
Yhteensä	443 256,23	0,00	516 821,55	85 000,00
Lisäykset	28 285,50		362 216,35	
Vähennykset	259 473,87		173 042,77	

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2013			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet

Johto *)	0,00	0,00	0,00	0,00
	305			
Sukulaisuus	816,90	0,00	0,00	0,00
	301			
Määräysvalta	144,59	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	606	0,00	0,00	0,00
	961,49			

	2012			
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Johto *)	0,00	0,00	0,00	0,00
	269			
Sukulaisuus	099,62	0,00	0,00	0,00
	375			
Määräysvalta	047,81	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	644	0,00	0,00	0,00
	147,43			

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Saamisia ja sijoituksia koskevat pääasialliset ehdot:

Annettujen takausten ja asetettujen vakuuksien pääasiallinen sisältö:

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvot
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	4	8 028 451,64
Muut	1	8 409,40

Osakkuusyhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvot
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	9	2 961 241,37

5.2 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma*	Tilikauden voitto*
Aktia Hypoteekkipankki, Helsinki	1,57	107 700 000,00	1 738 724,47
Henkivakuutusosakeyhtiö Duo, Espoo	9,46	24 804 665,73	6 623 227,21
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki	12,68	35 310 395,25	-642 230,68
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Espoo	10,14	1 957 053,86	-359 684,96
Oy Samlink Ab, Espoo	9,65	11 582 011,78	1 552 187,95
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo	9,99	1 351 008,31	-123,65
Sp-Koti, Espoo	8,88	525 611,66	-534 854,48
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi, Espoo	7,22	0,00	0,00

Yhteensä		183 230 746,59	8 377 245,86
-----------------	--	---------------------------	---------------------

* Tilikauden 2012 oma pääoma ja voitto

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan

lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2013
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:	
Tilintarkastus	13 279,37
Muut palvelut	5 388,88
Yhteensä	18 668,25

7 VAKAVARAISUUTTA KOSKEVAT LIITETIEDOT (PILARI III)

7.1 Omat varat erittäin

Ensisijaiset omat varat	2013	2012
Maksettu oma pääoma	2 000,00	2 000,00
Rahastot	122 243 351,17	115 972 124,03
- Aineettomat hyödykkeet	-645 685,69	-599 736,81
- Rahoituslaitossijoitukset	-3 602 313,02	-5 218 806,11
Ensisijaiset omat varat yhteensä	117 997 352,46	110 155 581,11
Toissijaiset omat varat		
Ylemmät toissijaiset omat varat	1 616 493,10	-122 652,85
- Rahoituslaitossijoitukset	-1 616 493,10	0,00
Toissijaiset omat varat yhteensä	0,00	-122 652,85
Omat varat yhteensä	117 997 352,46	110 032 928,26

7.2 Omien varojen vähimmäismäärä

Luotto- ja vastapuoliriski

	2013	2012
Vastuuryhmä	Omien varojen vähimmäismäärä	Omien varojen vähimmäismäärä
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	1 002 603,56	1 309 997,24
Saamiset yrityksiltä	2 999 626,19	3 588 610,23
Vähittäisaamiset	5 083 858,72	4 979 506,76
Kiinteistövakuudelliset saamiset	10 194 443,87	9 648 329,47
Erääntyneet saamiset	311 509,34	376 619,11
Sijoitusrahastosijoitukset	873 248,66	27 904,09
Muut erät	2 882 486,76	2 572 432,18
Luottoriski yhteensä	23 347 777,10	22 503 399,08
Markkinariski (valuuttakurssiriski)	375 730,08	0,00
Operatiivinen riski	2 902 007,26	2 718 416,61
Omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	26 625 514,44	25 221 815,70

7.3 Kokonaisvastuut riskipainoittain

Luotto- ja vastapuoliriski

Riskipaino (%)	2013	2012
-----------------------	-------------	-------------

0	27 220 357,54	25 827 788,53
10	20 924,50	0,00
20	54 281 189,28	77 940 128,19
35	366 887 932,06	348 553 619,98
50	2 699 243,27	2 539 840,76
75	92 891 717,75	94 938 397,51
100	89 044 589,27	81 825 869,44
150	407 618,48	579 895,73
1250	355,99	0,00
Yhteensä	633 453 928,14	632 205 540,14

7.4 Kokonaisvastuiden keskimääräinen arvo tilikaudella vastuuryhmittäin

Luotto- ja vastapuoliriski

Vastuuryhmä	2013	2012
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	18 400 983,06	17 830 709,85
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	209 795,40	251 552,26
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	72 019 003,50	93 721 877,99
Saamiset yrityksiltä	44 131 623,13	41 750 417,90
Vähittäisaamiset	95 514 089,70	96 289 881,60
Kiinteistövakuudelliset saamiset	363 703 483,73	343 166 345,24
Erääntyneet saamiset	4 092 956,70	5 192 280,86
Sijoitusrahastosijoitukset	4 568 080,50	1 020 147,58
Muut erät	34 909 575,05	34 824 401,82
Yhteensä	637 549 590,77	634 047 615,10

7.5 Kokonaisvastuiden maturiteettijakauma vastuuryhmittäin *)

Luotto- ja vastapuoliriski

Vastuuryhmä	2013		
	Yhteensä	alle 3 kk	3 - 12 kk
Kiinteistövakuudelliset saamiset	367 659 708,97	3 717 909,58	5 946 189,07
Vähittäissaamiset	92 891 717,75	2 266 061,66	3 877 165,43
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	59 106 138,32	13 448 800,59	0,00
Saamiset yrityksiltä	38 418 124,46	96 777,20	110 225,57
Muut vastuuryhmät yhteensä	71 650 597,88	3 099 961,53	578 899,61
Erääntyneet saamiset	3 727 640,76	1 915 392,02	11 009,86
Yhteensä	633 453 928,14	24 544 902,58	10 523 489,54

Vastuuryhmä	2013		
	1-5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Kiinteistövakuudelliset saamiset	46 680 677,27	91 211 764,32	220 103 168,73
Vähittäissaamiset	20 238 450,92	23 458 225,85	43 051 813,89
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	4 093 334,27	22 000,00	41 542 003,46
Saamiset yrityksiltä	9 897 667,65	11 973 514,26	16 339 939,78
Muut vastuuryhmät yhteensä	1 382 929,59	1 939 104,86	64 649 702,29
Erääntyneet saamiset	244 422,93	499 604,48	1 057 211,47
Yhteensä	82 537 482,63	129 104 213,77	386 743 839,62

Luotto- ja vastapuoliriski

Vastuuryhmä	2012		
	Yhteensä	alle 3 kk	3 - 12 kk
Kiinteistövakuudelliset saamiset	349 460 038,29	7 024 680,40	6 552 334,69
Vähittäissaamiset	94 938 397,52	5 742 489,31	4 035 925,01
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	82 857 906,47	9 573 398,42	4 910,08
Saamiset yrityksiltä	46 110 783,50	170 180,75	85 173,34
Muut vastuuryhmät yhteensä	54 374 806,91	3 926 504,07	456 789,82
Erääntyneet saamiset	4 463 607,44	2 745 397,79	5 485,58
Yhteensä	632 205 540,13	29 182 650,74	11 140 618,52

Vastuuryhmä	1-5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Kiinteistövakuudelliset saamiset	47 321 789,52	86 969 294,48	201 591 939,20
Vähittäissaamiset	22 847 103,21	24 151 058,52	38 161 821,47
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	34 000,00	912 150,45	72 333 447,52
Saamiset yrityksiltä	2 540 238,03	6 267 448,98	37 047 742,40
Muut vastuuryhmät yhteensä	1 717 983,01	2 428 526,91	45 845 003,10
Erääntyneet saamiset	67 476,82	212 780,70	1 432 466,55
Yhteensä	74 528 590,59	120 941 260,04	396 412 420,24

*)Taulukossa esitetään neljä suurinta vastuuryhmää sekä erääntyneet saamiset, muut vastuuryhmät on laskettu yhteen erään muut vastuuryhmät yhteensä.

7.6 Kokonaisvastuut vastuuryhmittäin vastapuolittain *)

Luotto- ja vastapuoliriski

Vastuuryhmä	2013				
	Yhteensä	Yksityiset	Maatalous	Yritykset	Muut
Kiinteistövakuudelliset saamiset	367 659 708,96	304 656 123,76	6 343 205,40	28 772 203,80	27 888 176,00
Vähittäissaamiset	92 891 717,75	49 872 017,81	5 757 951,96	31 884 727,54	5 377 020,44
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	59 106 138,32	135 526,59	0,00	0,00	58 970 611,73
Saamiset yrityksiltä	38 418 124,46	3 143 567,48	10 950,84	28 637 417,58	6 626 188,56
Muut vastuuryhmät yhteensä	71 650 597,89	15 562 330,27	380 102,64	14 381 881,97	41 326 283,01
Erääntyneet saamiset	3 727 640,76	2 734 044,38	131 543,27	801 987,29	60 065,82
Yhteensä	633 453 928,14	376 103 610,29	12 623 754,11	104 478 218,18	140 248 345,56

Luotto- ja vastapuoliriski

Vastuuryhmä	2012				
	Yhteensä	Yksityiset	Maatalous	Yritykset	Muut
Kiinteistövakuudelliset saamiset	349 460 038,30	294 454 041,57	6 500 000,30	29 823 474,94	18 682 521,49
Vähittäissaamiset	94 938 397,51	53 524 992,35	5 528 172,00	32 689 447,83	3 195 785,33
Saamiset luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä	82 857 906,47	131 300,00	0,00	4 910,08	82 721 696,39
Saamiset yrityksiltä	46 110 783,50	4 476 840,72	20 598,34	38 073 638,82	3 539 705,62
Muut vastuuryhmät yhteensä	54 374 806,92	14 565 372,55	503 022,85	10 114 766,31	29 191 645,21
Erääntyneet saamiset	4 463 607,44	2 874 633,86	134 186,13	1 376 180,26	78 607,19
Yhteensä	632 205 540,14	370 027 181,05	12 685 979,62	112 082 418,24	137 409 961,23

*)Taulukossa esitetään neljä suurinta vastuuryhmää sekä erääntyneet saamiset, muut vastuuryhmät on laskettu yhteen erään muut vastuuryhmät yhteensä.

7.7 Operatiivisen riskin laskelma

	Emo			Omien varojen vähimmäismäärä
	2013	2012	2011	
Bruttotuotot yhteensä	20 551 276,78	19 316 675,42	18 172 193,04	
Tuottoindikaattori	3 082 691,52	2 897 501,31	2 725 828,96	2 902 007,26
	2012	2011	2010	Omien varojen vähimmäismäärä
Bruttotuotot yhteensä	19 316 675,42	18 172 193,04	16 879 463,80	
Tuottoindikaattori	2 897 501,31	2 725 828,96	2 531 919,57	2 718 416,61

Tuottoindikaattori lasketaan Finanssivalvonnan standardin 4.3i perusmenetelmän mukaisesti.

Omien varojen vähimmäismäärä = positiivisten vuotuisten tuottoindikaattorien summa / niiden vuosien lukumäärällä, joina tuottoindikaattori on ollut positiivinen.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan sitä tappionvaaraa, joka pankeille saattaa aiheutua riittämättömistä tai puutteellisista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Lappeenrannassa 19. päivänä helmikuuta 2014

Etelä-Karjalan Säästöpankin hallitus

Jarmo Partanen

Pekka Ruokonen

Pekka Ryynänen

Hannu Valkeapää

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lappeenrannassa 24. päivänä helmikuuta 2014

Henry Maarala, KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Etelä-Karjalan Säästöpankin hallintoneuvosto on käsitellyt pankin vuoden 2013 tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetiedot sekä tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta hallintoneuvostolla ei ole huomautettavaa.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen vahvistamista ja toteaa, että se on saanut hallitukselta ja johdolta tarpeellisiksi katsomansa tiedot.

Lappeenrannassa 3. päivänä maaliskuuta 2014

Lasse Malin

Ari Häkkinen

Raimo Härmä

Hannu Karttunen

Heli Korpinen

Anja Koskinen

Antti Rämä

Pekka Räätäri

Jarmo Salmi

Markku Soikkeli

Markku Torvi

Johanna Väkeväinen

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Elektroninen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tositteet	Paperituloste
<u>Reskontrat</u>	
Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra (eOffice)	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra	Paperitosite
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto
Vuokrasaamiset	Atk-tuloste

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
25	Ostolaskujen suoritukset
26	Suoraveloitettavat laskut (Samlink)
28	Suoraveloitettavat laskut (PP-Laskenta)
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
51	Salkkukirjanpito
53	Ottolainaus, maksuliiketilin korko
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
99	Tuloksen kirjaus